

jeg ikke, der er nogen anden Vej at gaa, end at oprette et andet Pengeinstitut under tilstrækkelig Garanti, som er istand til at kunne gjøre den disponible Pengebeholdning frugtbar. Jeg tror ikke, at der vilde risikeres noget Væsentligt for Staten, selv om man forpligtede dette Centralinstitut til en Rente af 4 pCt. Jeg skal erindre om, at der vistnok er flere af vore større Banke, som staa i det Forhold til Sparekasserne, at de modtage deres disponible Midler til enhver Tid og udbetale dem igjen paa Anfordring med en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt.; men naar en Bank, hvis fortrinsvise Interesse dog maa være den at tjene Penge, er istand til uden Opsigelse og paa Anfordring at kunne udbetale Penge og til for disse at kunne give $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, saa nærer jeg Tvivl om, at der vilde være nogen væsentlig Risiko for en saadan Centralsparekasse ved at paatage sig at forrente saadanne Kapitaler med 4 pCt. Dersom man gaar ud fra den nuværende Beholdning i Sparekasserne af et Par Hundrede Millioner Kr., og naar man antager, at der i en saadan Centralsparekasse vilde blive indskudt omtrent en Fjerdedel af Sparekasserne's Midler, altsaa 50 Mill. Kr., medens hele den øvrige Del vilde blive anvendt væsentligt til Prioritetslaan, saa vilde Centralsparekassen ved at anbringe denne Sum i danske Statsobligationer eller i Kreditforeningsobligationer, selv til en saa høi Kurs som den, vi for Diebliffet have, sikkert kunne gjøre Regning paa en Rente af $4\frac{1}{4}$ pCt., og $\frac{1}{4}$ pCt. af et saadant Bølsb vilde alene udgjøre $1\frac{1}{4}$ Hundredtusind Kroner. Jeg tror, at en saadan Kasse derved vilde faae Anledning til at opspare sig saa stor en Reservefond, at den vilde være istand til at kunne imødegaa de mulige Tab, som kunde fremkomme, naar den var nødsaget til at realisere sin Beholdning under ugunstige Forhold. At en saadan Sparekasse derfor — som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds udtalte — skulde kunne kræve at blive en Oversparekasse og at faae Indseende med alle øvrige Sparekasser's Bestyrelser, samt med, hvorledes de anbragte deres Penge, kan jeg ikke indse, at der er nogen tænkelig Grund til. Den har intet Andet at gjøre end at modtage Sparekasserne's overflydende Kapital, forrente den og udbetale den igjen med kortere Varsel; men det, at forsyne dem med Penge, har jeg ikke tænkt mig, at en saadan Centralsparekasse skulde overtage. Jeg antager, at det ærede Medlem tænkte paa, at den skulde yde Sparekasserne Laan, men det, at de kom til at trænge til Laan, skulde jo netop undgaaes derved, at de igjennem Centralsparekassen fik saadanne disponible Midler, at de kunde imødegaa vanskelige Pengeforhold. Jeg er tilbøielig til at tro, at, naar man overhovedet vilde paalægge Sparekasserne nogen Indskrænkning i deres Virksomhed, saa maatte man til Gjengæld derfor give dem

virkelige Begunstigelse og ikke blot saadanne formelle Begunstigelse, som der nu handles om. Det vilde utvilsomt være en virkelig Begunstigelse at give dem Afgang til en saadan Anbringelse af deres Penge, en Begunstigelse, som muligen kunde medføre en begrænset Risiko for Staten, men som jeg dog ikke tror vilde være af et større Omfang, end at man overfor en saa stor Opgave, som det er at ordne Sparekassainstitutionen paa en betryggende Maade, ikke behøvede at være bange for at paatage sig den. Smidertid har jeg nu fremsat denne Løfte; den har ikke vundet synderlig Gjengklang; men hvis der skulde være flere ærede Medlemmer, som muligvis kunde finde sig tiltalte af den, saa haaber jeg, at den yderligere vil blive drøftet i et eventuelt Udvalg.

Saastrup: Det har været lidt forunderligt at lægge Mærke til, hvorledes det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), som ellers pleier at være Repræsentant for Selvfystretanten, udtaler sig idag om denne Sag. Man maa sige, at det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg) saavel som det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) udtalte sig langt mere demokratisk. Men det ærede Medlem, som nys satte sig, sagde jo: Man kan opleve forunderlige Ting i denne Tid af den Slags; det er maaske en af dem. — Jeg skal blot tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger overfor det ærede Medlem, som jeg nys omtalte. Han protesterede stærkt imod, at det kunde være rigtigt, at Sparekassens bestyrelsen blev valgt af Interessenterne. Det ærede Medlem er vel ikke tilstede; men jeg vil da for Sagens Skyld udtale Noget, jeg gjerne ønsker undergivet almindelig Overveelse. En Mand bor i en By og har et Jernpengeeskab. Der er en anden Mand, som ogsaa gjerne vil have det; han synes, det er for kostbart at anskaffe sig et saadant, han associerer sig derfor med den første. Der er 2, 3, som i Fællesskab benytte dette Pengeeskab, ja, der er i denne By maaske 10 Mænd, som forene sig om at benytte dette Pengeeskab; der er maaske Mænd i en hel Kommune, som forene sig om at benytte dette Jernpengeeskab. De have ved denne Leilighed ikke saa saa Penge; den One har lidt, den Anden har lidt Mere, de have Forstjelligt at opbevare i dette Pengeeskab. De blive nu enige om at ville udlåne disse Penge. Jeg veed ikke, hvis det ærede Medlem havde været tilstede, hvornaar han vilde sige Stop; men jeg vil gaa til en hel Kjøbstad, en hel Egn, et helt Amt, om det saa skulde være, og jeg kan ikke forstaa Andet, end at de Mænd, som have sat ind i en Sparekasse, staa lige overfor den akkurat som disse private Folk, der blive enige om i Fællesskab at benytte et Jernpengeeskab. Jeg tror, at det, der har givet Sparekassainstitutionen sin største Sikkerhed, er